

NR 172/2014

**ZAUFANIE DO POLITYKÓW
W GRUDNIU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2014 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W pierwszym po wyborach sondażu¹ odnotowaliśmy pogorszenie się opinii o wiążkości czołowych postaci naszej sceny politycznej. Wydaje się, że zamieszanie wokół wyników ostatnich wyborów samorządowych spowodowało generalnie wzrost nieufności wobec klasy politycznej.

Na czele rankingu zaufania nadal pozostaje prezydent Bronisław Komorowski, któremu ufa trzy czwarte Polaków (76%), jednak w stosunku do listopada ich odsetek zmniejszył się o 4 punkty procentowe. Nadal co jedenasty badany (9%) wyraża swój brak zaufania do głowy państwa (tyle samo co przed miesiącem).

Na drugim miejscu pozostaje premier i przewodnicząca Platformy Obywatelskiej Ewa Kopacz, której ufa większość ankietowanych (58%). Jednak w porównaniu z zeszłym miesiącem notowania pani premier pogorszyły się (spadek zaufania o 4 punkty procentowe i wzrost nieufności o 4 punkty, do 17%).

Na trzecim miejscu w naszym rankingu znajduje się Donald Tusk. Byłemu liderowi PO, który niedawno objął stanowisko przewodniczącego Rady Europejskiej, ufa ponad dwie piąte badanych (45%, wzrost o 1 punkt procentowy w stosunku do listopada), były premier budzi jednak nieufność ponad jednej trzeciej respondentów (35%).

Więcej niż co trzeci badany deklaruje, że ma zaufanie do obecnego ministra spraw zagranicznych Grzegorza Schetyny (37%) oraz do marszałka Sejmu i byłego ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego (36%), a także do wicepremiera i lidera PSL Janusza Piechocińskiego (34%). Radosław Sikorski, po ujawnieniu jego podsłuchanych rozmów i późniejszych niefortunnych wypowiedziach na temat spotkań premiera Tuska z prezydentem Rosji, stracił swoje miejsce w ścisłej czołówce rankingu. Wydaje się jednak, że kolejne zarzuty wobec jego wydatków pokrywanych z publicznych funduszy nie wpłynęły na opinie na jego temat (brak istotnych zmian w ciągu ostatniego miesiąca), choć warto zwrócić uwagę na fakt, że jest on obecnie politykiem kontrowersyjnym, w stosunku do którego niemal tylu samo badanych deklaruje nieufność co zaufanie (31% do 36%).

---

¹ ¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (295) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 4–11 grudnia 2014 roku na liczącej 936 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

W ostatnim miesiącu największe straty wizerunkowe poniósł lider SLD Leszek Miller. Prawdopodobnie słaby wynik wyborczy i jego wypowiedzi podważające wyniki wyborów samorządowych, odebrane przez niektórych jako sojusz z Prawem i Sprawiedliwością, przyczyniły się do 8-punktowego spadku odsetka badanych wyrażających swoje do niego zaufanie (do 31%) i 7-punktowego wzrostu odsetka wyrażających nieufność (do 35%). To najgorszy wynik szefa SLD od czasu ponownego przejęcia przez niego steru w stronnictwie w grudniu 2011 roku.

Pogorszyły się także opinie o prezesie Prawa i Sprawiedliwości Jarosławie Kaczyńskim. Swoje zaufanie do lidera głównej partii opozycyjnej wyraża co trzeci badany (30%, spadek o 3 punkty procentowe). Ponad połowa badanych twierdzi, że nie ufa prezesowi PiS (52%, wzrost o 5 punktów).

Mniej więcej co czwarty badany ma zaufanie do lidera Solidarnej Polski Zbigniewa Ziobry (28%), szefa resortu rolnictwa Marka Sawickiego (25%), lidera Polski Razem Jarosława Gowina (24%) oraz marszałka Senatu Bogdana Borusewicza (23%). Przy czym liderzy obydwu partii startujących w ostatnich wyborach w koalicji z PiS – Solidarnej Polski i Polski Razem – są politykami kontrowersyjnymi. Odsetek nieufnych wobec Zbigniewa Ziobry jest znacznie wyższy niż badanych deklarujących do niego zaufanie (39% do 28%), a w przypadku Jarosława Gowina obie grupy są równie liczne (po 24%). Szef Polski Razem dodatkowo odnotował znaczący spadek odsetka ankietowanych deklarujących zaufanie do jego osoby (o 5 punktów procentowych od listopada).

Jedynymi politykami, których wizerunek w grudniu nieco się poprawił są Janusz Piechociński i Janusz Palikot. Liderowi Twojego Ruchu nadal nie ufa większość Polaków (52%), a swoje zaufanie do jego osoby wyraża jedynie co piąty (21%), ale w stosunku do listopada odsetek ufających mu zwiększył się o 3 punkty procentowe, a nieufnych zmalał o 2.

Blisko co piąty badany deklaruje, że ufa wicepremierowi i ministrowi obrony narodowej Tomaszowi Siemoniakowi (19%) oraz posłowi do Parlamentu Europejskiego i kandydatowi PiS na prezydenta Andrzejowi Dudzie (18%). Należy jednak zaznaczyć, że obydwaj politycy są dość słabo rozpoznawalni. Szefa MON nie zna ponad połowa badanych (57%), a PiS-owskiego kandydata na prezydenta ponad dwie piąte (43%).

Mniej więcej jeden na pięciu badanych ufa szefowi Kongresu Nowej Prawicy Januszowi Korwin-Mikkemu (18%), wiceprezesowi PiS Antoniemu Macierewiczowi (17%) oraz ministrowi zdrowia Bartoszowi Arłukowiczowi (17%). Jednak w stosunku do tych polityków znacznie więcej respondentów deklaruje brak zaufania niż ufność (odpowiednio 52%, 48% i 32%).

Tabela 1. Stosunek do polityków w grudniu 2014

Politycy (uszerogowanie według odsetków deklarujących zaufanie)	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	XII 2014	Zmiana od XI br.	XII 2014	Zmiana od XI br.		
	w procentach					
Bronisław Komorowski	76	-4	9	0	13	1
Ewa Kopacz	58	-4	17	4	20	1
Donald Tusk	45	1	35	0	17	0
Grzegorz Schetyna	37	-4	17	0	26	15
Radosław Sikorski	36	0	31	-1	21	8
Janusz Piechociński	34	2	13	-3	22	25
Leszek Miller	31	-8	35	7	27	3
Jarosław Kaczyński	30	-3	52	5	15	1
Zbigniew Ziobro	28	-1	39	-1	23	6
Marek Sawicki	25	-3	16	-3	22	32
Jarosław Gowin	24	-5	24	1	28	18
Bogdan Borusewicz	23	-2	8	0	19	43
Janusz Palikot	21	3	52	-2	22	2
Tomasz Siemoniak	19	0	6	0	15	57
Andrzej Duda	18	*	14	*	20	43
Janusz Korwin-Mikke	18	-2	52	1	19	8
Bartosz Arłukowicz	17	-2	32	-2	19	27
Antoni Macierewicz	17	-2	48	1	20	11
Mateusz Szczurek	15	-1	6	0	14	60
Cezary Grabarczyk	14	-2	17	-1	18	46
Dariusz Joński	5	*	6	*	10	75

Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć” i odmowy odpowiedzi

* W listopadzie brak pomiaru

Tabela 2. Zmiany **zaufania** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																
	2013					2014											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w procentach																
B. Arłukowicz	20	19	17	16	15	15	17	16	16	18	18	17	20	18	20	19	17
B. Borusewicz	22	23	21	21	23	24	24	26	21	25	23	23	21	25	22	25	23
A. Duda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
J. Gowin	30	32	30	-	-	28	26	32	26	27	24	26	27	32	30	29	24
C. Grabarczyk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14	16	14
D. Joński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
J. Kaczyński	30	33	31	31	30	35	31	31	29	32	34	30	32	32	34	33	30
B. Komorowski	71	73	69	71	69	71	71	75	70	70	77	74	73	79	80	80	76
E. Kopacz	30	34	31	34	33	34	35	34	34	36	34	35	35	48	59	62	58
J. Korwin-Mikke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	22	18	22	20	20	18
A. Macierewicz	17	-	19	18	19	19	17	22	16	19	16	16	19	21	21	19	17
L. Miller	34	34	34	38	35	36	33	35	36	35	32	34	33	42	41	39	31
J. Palikot	18	27	22	24	19	21	23	21	19	19	17	18	17	23	19	18	21
J. Piechociński	25	25	24	23	25	27	27	28	24	30	27	29	27	37	34	32	34
M. Sawicki	17	-	-	-	-	-	-	-	22	26	24	29	30	32	30	28	25
G. Schetyna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29	41	40	41	37
T. Siemoniak	-	-	-	-	-	-	-	-	10	13	13	12	13	18	18	19	19
R. Sikorski	41	43	41	46	44	46	45	54	49	49	50	35	40	49	49	36	36
M. Szczurek	-	-	-	-	8	11	12	11	10	11	12	13	11	17	19	16	15
D. Tusk	31	34	29	32	31	34	35	41	34	36	40	37	32	46	43	44	45
Z. Ziobro	29	34	29	31	29	33	26	32	28	30	24	28	30	31	33	29	28

Tabela 3. Zmiany **nieufności** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																
	2013					2014											
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	w procentach																
B. Arłukowicz	31	28	30	28	33	36	37	39	38	36	32	30	32	35	36	34	32
B. Borusewicz	13	11	12	12	11	10	11	11	12	11	9	9	12	8	9	8	8
A. Duda	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
J. Gowin	27	24	22	-	-	26	28	27	26	28	25	27	27	24	25	23	24
C. Grabarczyk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	18	17
D. Joński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6
J. Kaczyński	50	47	48	48	50	49	48	48	50	48	46	46	48	49	48	47	52
B. Komorowski	12	12	13	11	14	13	12	11	11	12	8	10	10	10	7	9	9
E. Kopacz	39	33	33	31	31	32	32	30	32	27	26	27	32	24	17	13	17
J. Korwin-Mikke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	50	46	53	52	54	51	52
A. Macierewicz	44	-	44	47	49	50	50	48	52	49	48	49	47	49	49	47	48
L. Miller	34	31	31	28	30	32	31	34	30	32	30	30	34	27	28	27	35
J. Palikot	56	51	54	51	53	56	50	56	55	53	57	57	56	53	58	54	52
J. Piechociński	15	13	14	14	16	11	13	14	16	15	12	12	16	12	12	16	13
M. Sawicki	22	-	-	-	-	-	-	-	14	15	11	10	13	12	12	19	16
G. Schetyna	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	17	20	17	17
T. Siemoniak	-	-	-	-	-	-	-	-	5	6	4	6	5	5	4	6	6
R. Sikorski	20	19	19	17	21	18	17	15	18	18	14	30	25	24	22	32	31
M. Szczurek	-	-	-	-	5	4	6	6	6	6	5	6	6	7	6	6	6
D. Tusk	49	49	51	50	50	47	45	42	46	43	40	44	50	38	39	35	35
Z. Ziobro	37	35	38	36	38	38	39	37	38	39	41	38	37	39	36	40	39

Ranking społecznego zaufania zamykają politycy stosunkowo słabo rozpoznawalni, co powoduje, że bardzo niewielu badanych wyraża swój stosunek do nich. Ministrowi finansów Mateuszowi Szczurkowi ufa 15% badanych, ministrowi sprawiedliwości Cezaremu Grabarczykowi 14%, a rzecznikowi SLD Dariuszowi Jońskiemu 5%.

Niekwestionowanymi liderami rankingu polityków budzących największą nieufność Polaków są Jarosław Kaczyński, Janusz Palikot i Janusz Korwin-Mikke (po 52%). Niemal połowa Polaków (48%) nie ufa także Antoniemu Macierewiczowi. Ponadto znaczący odsetek badanych twierdzi, że nie ma zaufania do Zbigniewa Ziobry (39%), Donalda Tuska (35%), Leszka Millera (35%), Bartosza Arłukowicza (32%) oraz Radosława Sikorskiego (31%).

ŚREDNIE OCEN

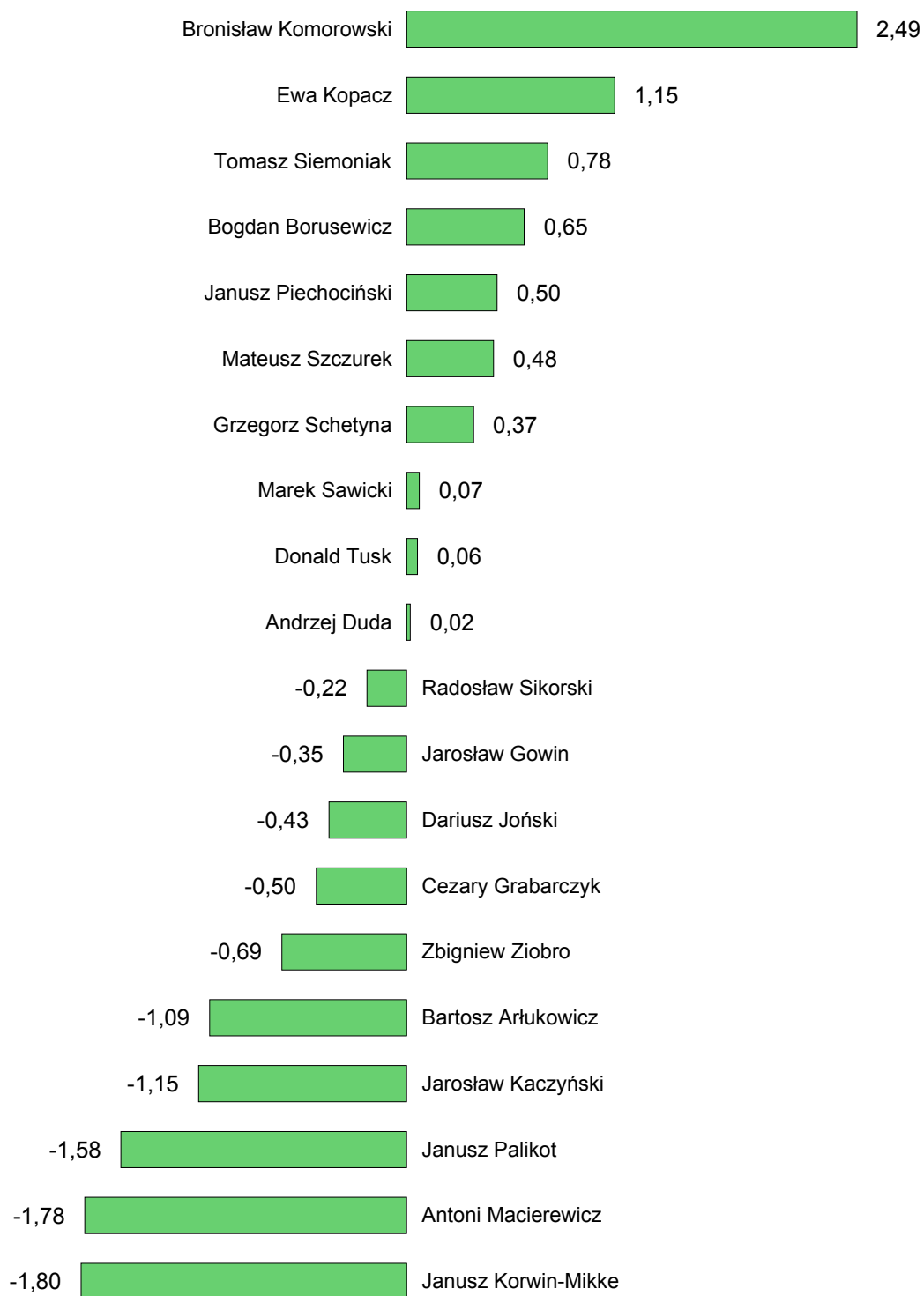
W naszym pytaniu badani oceniają poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty określić można z jednej strony jako głęboką nieufność (-5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania i nieufności. Prezentowane były łączne odsetki badanych wyrażających zaufanie (wskazania punktów od +1 do +5), obojętność (0) lub nieufność (od -1 do -5) wobec poszczególnych polityków, a także stopień ich nieznamośności – odnosiły się one do ogółu badanych. Średnia ocen jest natomiast syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę zarówno pozytywnych, jak i negatywnych nastawień, przy wyeliminowaniu różnic wynikających ze stopnia znajomości poszczególnych polityków.

Także pod względem średniej ocen najlepiej ocenianym politykiem, dystansującym pozostałych badanych przez nas przedstawicieli krajowej sceny politycznej, jest prezydent Bronisław Komorowski (2,49). Drugie miejsce pod względem średniej ocen zajmuje premier Ewa Kopacz (1,15), a na trzecim miejscu znajduje się stosunkowo mało znany, ale bardzo dobrze oceniany wicepremier i szef Ministerstwa Obrony Narodowej Tomasz Siemoniak (0,78). Wyraźnie pozytywne opinie dominują także w ocenie Bogdana Borusewicza (0,65), Janusza Piechocińskiego (0,50), Mateusza Szczurka (0,48) i w nieco mniejszym stopniu Grzegorza Schetyny (0,37).

Średnie bliskie zera, oznaczające, że w przypadku tych osób siła ocen pozytywnych i siła ocen negatywnych niemal się równoważą, uzyskali Marek Sawicki (0,07), Donald Tusk (0,06) oraz Andrzej Duda (0,02).

RYS. 1. ŚREDNIE OCEN POLITYKÓW W GRUDNIU 2014

Negatywny bilans ocen znajduje wyraz w średnich Radosława Sikorskiego (-0,22), Jarosława Gowina (-0,35), Dariusza Jońskiego (-0,43), Cezarego Grabarczyka (-0,50) oraz Zbigniewa Ziobry (-0,69). W przypadku Radosława Sikorskiego i Jarosława Gowina, którzy co najmniej równo często obdarzani są zaufaniem co nieufnością, oznacza to, że ich krytycy posługują się bardziej skrajnymi ocenami na skali niż ci, którzy deklarują do nich zaufanie.

Negatywne noty jeszcze bardziej dominują w ocenach Bartosza Arłukowicza (-1,09) oraz Jarosława Kaczyńskiego (-1,15). Natomiast najgorzej odbieranymi politykami w grudniu są Janusz Palikot (-1,58), Antoni Macierewicz (-1,78) i Janusz Korwin Mikke (-1,80).

Tabela 4

Politycy (uszeregowanie według kierunku i wielkości zmian)	XI 2014	XII 2014	Różnica
Janusz Piechociński	0,46	0,50	0,04
Donald Tusk	0,03	0,06	0,03
Bronisław Komorowski	2,47	2,49	0,02
Radosław Sikorski	-0,23	-0,22	0,01
Bogdan Borusewicz	0,65	0,65	0,00
Tomasz Siemoniak	0,79	0,78	-0,01
Janusz Palikot	-1,56	-1,58	-0,02
Zbigniew Ziobro	-0,66	-0,69	-0,03
Cezary Grabarczyk	-0,45	-0,50	-0,05
Marek Sawicki	0,14	0,07	-0,07
Bartosz Arłukowicz	-1,00	-1,09	-0,09
Mateusz Szczurek	0,60	0,48	-0,12
Janusz Korwin-Mikke	-1,65	-1,80	-0,15
Antoni Macierewicz	-1,62	-1,78	-0,16
Grzegorz Schetyna	0,55	0,37	-0,18
Ewa Kopacz	1,43	1,15	-0,28*
Jarosław Gowin	0,00	-0,35	-0,35*
Jarosław Kaczyński	-0,77	-1,15	-0,38*
Leszek Miller	0,03	-0,51	-0,54*

* Różnice średnich ocen istotne na poziomie 0,05

W porównaniu z listopadem pogorszyły się opinie o większości czołowych polityków. Różnice średnich są jednak statystycznie istotne tylko w przypadku Ewy Kopacz, Jarosława Gowina, Jarosława Kaczyńskiego i Leszka Millera.

W grudniu większość polityków była oceniana gorzej niż przed miesiącem. Spadki dotyczą polityków bardzo różnych partii, wydaje się zatem, że podważanie uczciwości ostatnich wyborów wpłynęło generalnie na wzrost nieufności wobec całej klasy politycznej. Wyraźne spadki odnotowała zarówno pani premier, jak i krytykujący przebieg wyborów samorządowych liderzy partii opozycyjnych Jarosław Kaczyński i Jarosław Gowin. Najbardziej pogorszył się jednak wizerunek Leszka Millera, do czego przyczynił się słaby wynik SLD, a przede wszystkim wypowiedzi jej szefa podważające wiarygodność wyników, szeroko komentowane w mediach jako sojusz z PiS.

Opracowała
Katarzyna KOWALCZUK